

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 555, fax: 234 665 444
email: posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Zn. OPS-0017/11-22

Městský soud v Praze
pracoviště Hybernská
Hybernská 18
111 21 Praha 1

Praha 17. června 2011

Vyjádření žalovaného k obsahu žaloby a předložení úplného spisového materiálu k 9 A 1/2011

Žalobce: **Česká republika – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**
se sídlem Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana, IČ: 00022985

(dále jen „žalobce“)

Žalovaný: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlo pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
jednající RNDr. Igorem Němcem, předsedou

(dále jen „žalovaný“)

Dvojmo

K výzvě Vašeho soudu podává žalovaný ve stanovené lhůtě dvou měsíců (výzva byla žalovanému doručena dne 22. dubna 2011) následující vyjádření k obsahu žaloby, resp. k jejím podstatným bodům.

Žalovaný v souladu s výzvou soudu předkládá úplný spisový materiál ve věci zn. SPR-2298/10 (příloha spisu, kontrolní spis zn. INSP1-0690/09, byl předán a je toho času u Vašeho soudu v souvislosti s věcí zn. 5A 134/2010).

Žalovaný neuplatňuje námitku podjatosti a souhlasí s vyřízením věci bez nařízení jednání.

I.

Žalobce svou žalobou napadá rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalovaného zn. SPR-2298/10-15 ze dne 30. června 2010, a navazující rozhodnutí předsedy žalovaného o rozkladu žalobce proti zmíněnému rozhodnutí, tj. rozhodnutí zn. SPR-2298/10-22 ze dne 1. listopadu 2010, obě vydaná ve správním řízení o správním deliktu vedeném s žalobcem pod zn. SPR-2298/10. Podkladem řízení byla zjištění učiněná v rámci kontroly zn. INSP1-0690/09, provedené u žalobce inspektorkou žalovaného RNDr. Kamilou Bendovou, CSc.

Ve věci bylo správním orgánem I. stupně a odvolacím orgánem žalovaného shodně na základě zjištěného skutkového stavu v souladu s § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb. konstatováno, že žalobce jako správce osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. dětí, žáků a studentů shromážděných podle § 28 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb. v souvislosti se zpracováním osobních údajů přibližně 1.400.000 dětí, žáků a studentů v rámci činnosti jím zřízeného Ústavu pro informace ve vzdělávání od roku 2006 zpracovává osobní údaje zmíněných subjektů způsobem vedoucím k vytvoření časové řady vypovídající o jejich studijním životě, a dále že uchovává osobní údaje po celou dobu od jejich shromáždění, tj. po dobu delší než je doba nezbytná ke statistickému účelu jejich zpracování, a dále že žalobce zpracovával citlivé údaje vypovídající o druhu zdravotního postižení, druhu dalšího zdravotního postižení a příznaku souběžného postižení více vadami přinejmenším 72.854 žáků základních škol a dalších dětí a studentů bez souhlasu subjektu údajů, případně jeho zákonného zástupce, nebo bez toho, aby mu pro takovéto zpracování osobních údajů svědčil jiný právními předpisy uznaný důvod.

Popsané jednání účastníka řízení bylo správním orgánem I. stupně, stejně tak jako odvolacím orgánem žalovaného, kvalifikováno jako porušení povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. e) a f) a § 9 zákona č. 101/2000 Sb., resp. jako jednání naplňující znaky skutkových podstat správních deliktů podle § 45 odst. 1 písm. c), d) a e) stejného zákona. Za spáchání správních deliktů byla účastníku řízení v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb., zejména s ohledem na míru způsobeného následku, uložena pokuta ve výši 800.000 Kč. Dále byla účastníku řízení uložena v souladu s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000 Kč.

K řízení a rozhodnutí ve věci žalovaný konstatuje, že má za to, že ani řízení a ani rozhodnutí netrpí žádnými vadami - skutkový stav věci byl zjištěn v rozsahu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., následně byl řádně a bezvadně žalovaným posouzen s tím, že žalovaný dále postupoval zcela v souladu s § 2 až 8 zákona č. 500/2004 Sb. a v rámci své pravomoci splnil svou povinnost, když žalobci za zjištěná protiprávní jednání uložil odpovídající sankci. Žalovaný rovněž konstatuje, že žalobci byla v řízení poskytnuta plná možnost realizovat jeho procesní práva.

Žalovaný závěrem tohoto bodu podotýká, že se s posouzením věci, jakož i se všemi (opakujícími se) námitkami žalobce, řádně vypořádal již v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně (zn. SPR-2298/10-15 ze dne 30. června 2010) a následně také v odůvodnění rozhodnutí předsedy žalovaného (zn. SPR-2298/10-22 ze dne 1. listopadu 2010), resp. i v rozhodnutí předsedy Úřadu zn. INSP1-0690/09-24 ze dne 5. února 2010 o námitkách žalobce proti kontrolnímu protokolu INSP1-0690/09-21 ze dne 3. prosince 2009. Z tohoto důvodu a stejně tak i z důvodu, že ze zmíněných rozhodnutí, jakož i z obsahu spisového materiálu je zřejmé, že žalovaný plně dostal svým povinnostem vyplývajících mu zejména z § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., ale i § 68 stejného zákona, si žalovaný dovoluje se na všechny shora zmíněné písemnosti (zejména na odůvodnění obou rozhodnutí), jakož i na celý spisový materiál, odkázat.

S ohledem na to, že žalovaný setrvává na svých podložených a řádně odůvodněných závěrech uvedených ve zmíněných rozhodnutích, a dále zejména pak z důvodu, že žalobce ve svém podání neuvádí žádné věcné argumenty, anebo alespoň částečně relevantní právní argumenty, které by svědčily o nesprávnosti závěrů žalovaného – omezuje se toliko na napadání žalovaného s odkazem na nedostatečnou znalost platné právní úpravy, jakož i s odkazem na nedostatky v oblasti interpretace a aplikace právních předpisů, případně vágnosti odůvodnění, což žalovaný považuje, s ohledem na postavení žalobce jako člena vlády České republiky, jednak za nedůstojné žalobce, a s ohledem na následně uvedené chyby v úsudku a základních právně teoretických otázkách v podání žalobce, za poněkud nemístné – omezuje se žalovaný toliko na stručné vyjádření, jehož účelem je vysvětlit některé žalobcem nepravdivě a zmatečně tvrzené skutečnosti.

Žalovaný dále v návaznosti na uvedené podotýká, že je přesvědčen o tom, zejména s ohledem na to, že žalobce je orgánem veřejné moci a že mu je známo, že justice je zahlcena nedůvodnými podáními, že by nemělo ze strany žalobce docházet k používání žaloby jako účelového prostředku. Žalovaný připomíná, že funkcí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je domoci se nápravy nezákonností v postupu správního orgánu ve vztahu ke konkrétní věci, nejedná se o prostředek, jehož smyslem je polemizovat a upozorňovat na domnělou nekompetentnost, zejména tehdy, pokud není žalobce schopen předložit žádný věcný argument či právní názor, který by jeho tvrzení potvrzoval. Žaloba není prostředkem osočování a soud není institucí, před níž by se žalobce měl snažit vylít si svou hořkost z toho, že byl jeho nezákonný postup zjištěn a po právu sankcionován. V postupu žalobce tudíž žalovaný shledal jednoznačné popření principu hospodárnosti a efektivnosti výkonu veřejné správy.

II.

I přes uvedené má žalovaný za vhodné poukázat na bod IV. žaloby, v jehož rámci se žalobce vyjadřuje mj. k otázce kontroly provedené žalovaným.

Žalovaný podotýká, že závěry učiněné v kontrole, stejně tak jako důkazní prostředky v rámci kontroly získané, jsou vždy toliko jen jedním z podkladů pro následné správní řízení a rozhodnutí v něm. Žalovaný tudíž neshledal věcný důvod argumentace žalobce uvedené v tomto bodě.

Pokud by snad žalobce sledoval svým argumentem ohledně přiznání odkladného účinku soudem ve vztahu k jemu uloženým opatřením k nápravě vadnost postupu žalovaného, pak žalovaný podotýká, že přiznáním odkladného účinku v tomto případě nedává soud najevo jakékoli pozitivní či negativní stanovisko ve vztahu k věci a názorům vyjádřeným žalobcem, či žalovaným. Žalobci bylo uloženo anonymizovat osobní údaje v Centrální matrice po době nezbytně nutné, nejpozději po uplynutí jednoho roku od jejich prvního zpracování, a anonymizovat osobní údaje zpracovávané dle ustanovení § 28 odst. 2 písm. f) a odst. 3 písm. d) školského zákona, tzn. bylo mu uloženo ve vztahu ke shromážděným datům postupovat způsobem, jehož výsledek již nebude možné zvrátit. Soud tudíž před posouzením věci přiznal odkladný účinek s přihlédnutím k tomu, že pokud by dospěl k závěru, že je na místě dát žalobci za pravdu, nemělo by takové rozhodnutí, s ohledem na to, že by již došlo k anonymizaci předmětných dat, požadovanou relevanci a účinek, kterého se žalobce domáhá. Tato jednoduchá logická úvaha pravděpodobně žalobci unikla.

III.

K žalobním námitkám vztahujícím se k uchování shromážděných dat po dobu delší než jednoho roku žalovaný poznamenává následující.

K tvrzení žalobce, že žalovaný toliko ve všech případech opakuje, že žalobce nemá pro závěr o tom, že nebytně nutná doba je doba delší jednoho roku zákonný podklad, žalovaný podotýká, že neshledává žádné pochybení v tomto svém postupu. Žalovaný dospěl na základě řádně zjištěného skutkového stavu, který posoudil v kontextu platné právní úpravy, ze které explicitně žádná konkrétní lhůta nevyplývá, na základě správního uvážení, při němž se opíral a vycházel z níže uvedených kritérií, která výslovně ve svém rozhodnutí uvedl, k závěru, že maximálně přípustná lhůta je lhůta v délce jednoho roku – pro jakékoli další uchování nemá žalobce žádné zákonné zmocnění. Žalovaný má za to, že jeho závěry jsou jasné, srozumitelné a řádně odůvodněné, tzn. plně přezkoumatelné.

Žalovaný dodává, že není jeho povinností na základě „přání“ žalobce doplňovat svou argumentaci, případně hledat argumentaci jinou, která by byla z hlediska žalobce „líbivější“.

Ke správnímu uvážení ve vztahu k určení konkrétní lhůty pak žalovaný v souladu s uvedeným v napadených rozhodnutích opakuje a zdůrazňuje, že s ohledem na to, že zvláštní právní úprava, zejména zákon č. 561/2004 Sb., žádnou lhůtu neupravuje, vycházel primárně z § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. a z § 5 odst. 1 stejného zákona obecně vyjádřeného ústavního principu minimalizace zásahu do osobnosti sféry subjektu údajů, z povinnosti šetřit osobnost fyzické osoby a ze zásady nezbytnosti s přihlédnutím k účelu, který žalobce svým zpracováním osobních údajů sledoval – žalovaný věc tudíž posuzoval zcela v souladu se svými povinnostmi vyplývajícími mu z § 2 až 8 zákona č. 500/2004 Sb. s přihlédnutím zejména k článku 2 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod, stejně tak jako k jejímu článku 4 odst. 1 a 4, tzn. věc posoudil s přihlédnutím k testu proporcionality (srov. např. nález Ústavního soudu České republiky Pl. ÚS 4/94).

Žalovaný připomíná, že žalobce je orgánem veřejné moci, pro jehož činnost platí limity vyjádřené článkem 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. článkem 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Z druhé strany pak žalovaný dodává, že v každém případě je třeba trvat na zásadě vyjádřené článkem 2 odst. 4 Ústavy, resp. článkem 2 odst. 3 a článkem 4 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod, z nichž vyplývá, že každý subjekt soukromého práva může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá s tím, že povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Shromáždění a uložení osobních údajů představuje zásah do osobnosti subjektu údajů, povinnost podrobit se zásahu – takový zásah se musí s odkazem na právě uvedené zakládat, v případě uplatňování veřejné moci zvláště, na explicitním zákonném zmocnění.

Žalovaný má za to, že pro uchování dat v rozsahu, jak je prováděl žalobce, zde takové zmocnění schází – odkazování se žalobce na vyhlášku není na místě. V podrobnostech žalovaný odkazuje na shora zmíněná rozhodnutí a jejich podklady.

Žalovaný tudíž k tomuto bodu uzavírá, že dle jeho názoru neexistuje pochybnost o správnosti, zákonnosti a přezkoumatelnosti napadených rozhodnutí. Pro jednání žalobce nelze nalézt oporu v platné právní úpravě, což žalovaný v kontextu zjištěného skutkového stavu s poukázáním na platnou právní úpravu řádně konstatoval spolu s tím, že na základě ústavně konformních a explicitně vyřčených kritérií provedl správní uvážení ve vztahu k době uchování, resp. ve vztahu k obsahu povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

IV.

V rámci tohoto bodu žalovaný uvádí několik souhrnných poznámek k tvrzením žalobce uvedeným v rámci žaloby.

V první řadě má žalovaný za vhodné ve vztahu k bodu 12 písm. a) a bodu 13 žaloby konstatovat, mj. s přihlédnutím k uvedenému žalobcem v bodu 18 žaloby, že principiálně vychází při formulování svých rozhodnutí z předpokladu, který by se dal vyjádřit dikcí § 4 odst. 1 návrhu nového občanského zákoníku, který stanoví: „Má se za to, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.“ Jinak řečeno, žalovaný byl přesvědčen, že rozhodnutí a jeho běžně a civilně formulovanému odůvodnění bude žalobce s to porozumět - s přihlédnutím k vyjádření žalobce má žalovaný nicméně za to, že měl pravděpodobně zvolit, tam, kde to povaha věci připouštěla, ještě názornější příklady.

Pokud jde o konstatování žalobce v závěrečném odstavci bodu 13, pak žalovaný dodává, že posouzení věci soudem je pouze fakultativní, jeho předpokladem je učinění dispozičního úkonu ze strany účastníka správní řízení – žalovaný má tudíž za to, že jeho napadený výrok je pravdivý.

Pokud jde o námitku žalobce uvedenou v bodu 14 odst. 2 žaloby, že žalobce nebude moci plnit své úkoly, pak žalovaný poznamenává, že během řízení neshledal, a ani žalobce v žalobě konkrétně netvrdí, o které úkoly by se mělo jednat. Argumentaci žalobce lze tudíž označit za účelovou.

Ve vztahu k žalobcem tvrzené zaujatosti na straně žalovaného, žalovaný poznamenává, že v řízení postupoval striktně v souladu s § 2 až 8 zákona č. 500/2004 Sb. a není si vědom jakékoli skutečnosti, která by svědčila tvrzení žalobce. V této souvislosti žalovaný podotýká, že pokud má žalobce jakékoli důkazy o takovém přístupu ze strany žalovaného, měl by je minimálně označit, pokud je přímo nepředložil. Současně žalovaný poznamenává, že pokud žalobce svým tvrzením snad sleduje, že zde byla u některé z úředních osob oprávněných k vedení předmětného správního řízení pochybnost o její nestrannosti, měl po celou dobu řízení možnost realizovat své procesní právo a podjatost takové osoby namítnout. V této souvislosti žalovaný, za současného odkazu na § 14 zákona č. 500/2004 Sb., dodává, že nemá žádný důvod se domnívat, že by některá z úředních osob nesplnila svou povinnost vyplývající ze zmíněného ustanovení a svou pochybnost o své nepodjatosti neoznámila.

V.

Zvláště má žalovaný za vhodné zmínit námitku žalobce, že žalovaný při úvaze při určování výše sankce a ani v dalších svých úvahách nezohlednil, že žalobce zpracování osobních údajů řádně zabezpečil.

K této žalobní námitce žalovaný poznamenává, zejména s přihlédnutím k žalobcově odkazování se na nekompetentnost žalovaného z důvodu nedostatečných znalostí v oblasti platného práva, že jejímu významu nerozumí – bude-li žalovaný předpokládat, že žalobce je tak fungovaný, jak naznačuje.

Povinnost zabezpečit zpracovávaná data, jakož i zpracování osobních údajů jako takové, vyplývá z § 13 a násl. zákona č. 101/2000 Sb., případně v návaznosti na tato ustanovení ze zvláštních právních předpisů. Pokud ze strany správce není předmětná povinnost řádně

plněna a jednání naplňuje všechny další znaky, je zde povinnost žalovaného postihnout takového správce za spáchání správního deliktu (v širším smyslu) podle § 44 odst. 2 písm. h), resp. § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb.

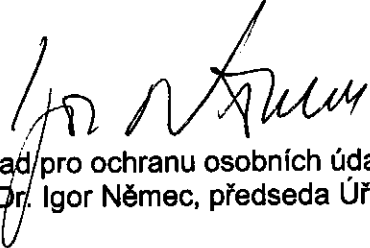
Žalovaný si není vědom, že by platná právní úprava, doktrína nebo judikatura hovořila o tom, že nespáchání dalšího správního deliktu či např. trestného činu je skutečností, kterou lze ve vztahu k pachateli konkrétního veřejnoprávního deliktu hodnotit jako skutečnost v jeho prospěch. Ve prospěch lze pachateli přičíst pouze takovou skutečnost, která objektivně snižuje závažnost jeho jednání – např. tíživá hospodářská situace, omluvitelná neznalost předpisů atp. Žalobcem naznačené východisko, které se zakládá, použijeme-li trestněprávní příměr, na hypotéze, že pokud pachatel usmrtil člověka, je mu ku prospěchu, že neusmrtil člověka dalšího, či že usmrčeného neokradl, postrádá jakýkoli racionální, logický a morální základ.

VI.

Žalovaný je přesvědčen, že napadená rozhodnutí jsou správná, řádně odůvodněná a že uložená pokuta je adekvátní ve vztahu ke spáchaným správním deliktům a jejich následku, jakož i ve vztahu k hospodářské situaci žalobce a účelu trestu ve správním trestání.

S ohledem na uvedené je žalovaný přesvědčen, že je žaloba nedůvodná, a proto navrhuje, aby Městský soud v Praze vydal tento rozsudek:

Žaloba se jako nedůvodná zamítá.

Úřad pro ochranu osobních údajů
RNDr. Igor Němec, předseda Úřadu